

Co-funded by
the European Union

ВІДКРИТИЙ ОНЛАЙН КУРС

ФІНАНСОВА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПУБЛІЧНА ДОВІРА

2026

*Заняття 5. Аудит як інструмент
забезпечення
суспільної довіри*

SNAU

University that
studies life

10.06.2026 14.30 EEST

*Неля
ПРОСКУРІНА*

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ПИТАННЯ ДО РОЗГЛЯДУ

1. Суспільна роль аудиту в сучасній економічній системі.
2. Аудит як механізм забезпечення достовірності фінансової інформації.
3. Незалежність аудитора як основа суспільної довіри.
4. Професійна етика та професійний скептицизм аудитора.
5. Відповідальність аудитора перед суспільством.
6. Значення аудиту для захисту суспільного інтересу.

1. Аудит як механізм забезпечення достовірності фінансової інформації.

АУДИТ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

СУСПІЛЬНА ЦІННІСТЬ АУДИТУ

СУСПІЛЬНА ЦІННІСТЬ АУДИТУ = ЗНИЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АСИМЕТРІЇ
ТА ПІДВИЩЕННЯ ДОВІРИ ДО ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

УРОКИ КОРПОРАТИВНИХ СКАНДАЛІВ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ЕВОЛЮЦІЯ СУЧАСНОГО АУДИТУ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

2. Аудит як механізм забезпечення достовірності фінансової інформації.

ІНФОРМАЦІЙНА АСИМЕТРІЯ ТА РОЛЬ АУДИТУ

ІНФОРМАЦІЙНА АСИМЕТРІЯ В ЕКОНОМІЦІ

Менеджмент підприємства володіє більшим обсягом інформації,
ніж зовнішні користувачі фінансової інформації.

УПРАВЛІНСЬКИЙ ПЕРСОНАЛ ПІДПРИЄМСТВА

- внутрішня інформація про діяльність
- ризики та проблеми
- перспективи розвитку
- фінансовий стан та результати

АУДИТ

Незалежна
професійна
перевірка

ЗОВНІШНІ КОРИСТУВАЧІ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

- інвестори
- кредитори
- держава
- інші стейкхолдери

ОБҐРУНТОВАНА ВПЕВНЕНІСТЬ ТА ДОВІРА ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Аудит зменшує інформаційний розрив та підвищує ступінь довіри користувачів до фінансової звітності підприємства.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Доречність

Правдиве
подання

Порівнюваність

Перевірюваність

Своєчасність

Зрозумілість

**ФІНАНСОВА
ЗВІТНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА**

Відображає фінансовий
стан, результати діяльності
та рух грошових коштів

*Аудитор не перевіряє абсолютно
всі операції, а застосовує ризик-
орієнтований підхід*

АУДИТ

- Оцінка ризиків
суттєвого викривлення
- Аудиторські процедури
- Отримання аудиторських
доказів

*Аудитор отримує достатні та
прийнятні докази для формування
незалежної професійної думки*

**ДОСТОВІРНА
ФІНАНСОВА
ІНФОРМАЦІЯ**

Фінансова інформація, що
відповідає якісним
характеристикам
відповідно до МСФЗ

*Підтвердження достовірності
підвищує рівень довіри
користувачів до звітності*

**ОБГРУНТОВАНІ
ЕКОНОМІЧНІ
РІШЕННЯ**

- Інвестори
- Кредитори
- Власники
- Регулятори
- Інші користувачі

*Користувачі приймають
економічні рішення на основі
надійної інформації*

ПІДВИЩЕННЯ ДОВІРИ КОРИСТУВАЧІВ

Незалежна аудиторська думка забезпечує впевненість
у достовірності фінансової інформації

АУДИТОРСЬКА
ДУМКА

ДОВІРА
ДО
ІНФОРМАЦІЇ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ОСНОВНІ ЕТАПИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Послідовний ризик-орієнтований підхід відповідно до Міжнародних стандартів аудиту

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

АУДИТ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ ЯКІСНОГО АУДИТУ		
↑	ПРОЗОРИСТЬ	↑
↑	ДОВІРА	↑
↓	ВАРТІСТЬ КАПІТАЛУ	↓
↑	ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ	↑
↑	ЛІКВІДНІСТЬ РИНКІВ	↑
↑	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ	↑

Якісний аудит – основа довіри, ефективних ринків та сталого економічного розвитку

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ АУДИТУ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

3. Незалежність аудитора як основа суспільної довіри.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ АУДИТОРА ЯК ОСНОВА ДОВІРИ

КОДЕКС ЕТИКИ IESBA
(Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів)

ДИРЕКТИВА 2006/43/ЄС
про обов'язковий аудит річної та консолідованої фінансової звітності

РЕГЛАМЕНТ ЄС №537/2014
про специфічні вимоги щодо обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу

ЗАГРОЗИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АУДИТОРА

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

ЗАПОБІЖНИЙ ЗАХІД	ЗАГРОЗА, ЯКУ ЗМЕНШУЄ	РЕЗУЛЬТАТ
Ротація ключових партнерів	Особистих та сімейних стосунків	Збереження об'єктивності та професійної дистанції
Обмеження неаудиторських послуг	Власної оцінки	Усунення самоперевірки
Залучення незалежного рецензента завдання	Власної оцінки, тиску	Додатковий контроль обґрунтованості висновків
Консультації з незалежними фахівцями	Тиску, власного інтересу	Підвищення обґрунтованості професійних суджень
Аудиторські комітети	Власного інтересу, тиску	Контроль незалежності аудитора з боку органів управління
Система управління якістю (МСУЯ 1)	Усі види загроз	Моніторинг дотримання етичних вимог та незалежності
Зовнішній контроль якості та нагляд	Усі види загроз	Незалежна перевірка дотримання професійних стандартів

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ЕТИЧНІ ОСНОВИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АУДИТОРА

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ АУДИТОРА ЯК ОСНОВА СУСПІЛЬНОЇ ДОВІРИ

Кожен скандал дав важливий урок: незалежність аудитора — це не формальність, а фундамент довіри суспільства та передумова стабільності економіки.

4. Професійна етика та професійний скептицизм аудитора.

ПРОФЕСІЙНИЙ СКЕПТИЦИЗМ ТА РИЗИК ШАХРАЙСТВА

МСА 240

Професійний
скептицизм
протягом
усього аудиту

ДОПИТЛИВИЙ РОЗУМ

Постійне
критичне мислення,
постановка запитань
та перевірка
інформації

ВІЯВЛЕННЯ НЕЗВИЧАЙНИХ ОПЕРАЦІЙ

- Нетипові операції
- Суперечності в документах
- Незвичайні бухгалтерські записи

ОЦІНКА РИЗИКІВ ШАХРАЙСТВА

- Маніпулювання звітністю
- Обхід контролю керівництвом
- Приховування інформації

КРИТИЧНА ОЦІНКА ДОКАЗІВ

Перевірка
пояснень
та підтверджень,
оцінка надійності
та достатності
доказів

ОБГРУНТОВАНІ ПРОФЕСІЙНІ СУДЖЕННЯ

Формування
професійних
висновків на основі
отриманих
доказів та оцінених
ризиків

ЯКІСНИЙ АУДИТ

Обгрунтована
думка аудитора
та підвищення
довіри до
аудиторської
професії

ПОСТІЙНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СКЕПТИЦИЗМ НА КОЖНОМУ ЕТАПІ АУДИТУ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ЕТИЧНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОГО АУДИТУ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

5. Відповідальність аудитора перед суспільством.

СУСПІЛЬНИЙ ХАРАКТЕР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АУДИТОРА

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АУДИТОРА

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

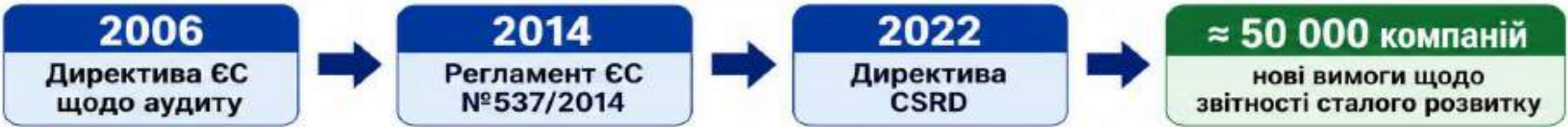

ДОВІРА ДО КОРПОРАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЄС

КЛЮЧОВІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ РЕГУЛЮВАННЯ В ЄС

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

РОЗРИВ ОЧІКУВАНЬ ТА СУСПІЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА

ОЧІКУВАННЯ СУСПІЛЬСТВА

- 1 Виявлення всіх випадків шахрайства
- 2 Гарантія фінансової стійкості підприємства
- 3 Абсолютна достовірність звітності
- 4 Відповідальність за всі помилки керівництва

РОЗРИВ ОЧІКУВАНЬ (*expectation gap*)

Розрив між
очікуваннями суспільства
та реальними
можливостями аудиту

РЕАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА

- 1 Дотримання МСА та етичних вимог
- 2 Оцінка ризиків суттєвих викривлень
- 3 Отримання достатніх аудиторських доказів
- 4 Формування думки аудитора

СУСПІЛЬНА ДОВІРА ДО АУДИТУ

Формується через належне виконання аудитором своїх професійних обов'язків і відповідальності перед користувачами інформації

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

6. Значення аудиту для захисту суспільного інтересу.

СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС

Потреба суспільства у достовірній та об'єктивній інформації

ІНВЕСТОРИ

КРЕДИТОРИ

ПРАЦІВНИКИ

ДЕРЖАВА

РЕГУЛЯТОРИ

ГРОМАДСЬКІСТЬ

АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ

ДОВІРА ДО ФІНАНСОВОЇ ТА КОРПОРАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

НЕОБХІДНІСТЬ АУДИТУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АСИМЕТРІЇ

Інформаційна асиметрія – ситуація, коли одна сторона (менеджмент) володіє більш повною інформацією про діяльність суб'єкта господарювання, ніж інші зацікавлені сторони (інвестори, кредитори, держава, суспільство).

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

РОЛЬ АУДИТУ В ЗАХИСТІ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

СУБ'ЄКТИ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ТА ОСОБЛИВА РОЛЬ АУДИТУ

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

НОВІ НАПРЯМИ ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ

ТРАДИЦІЙНІ ОБ'ЄКТИ АУДИТОРСЬКОГО ПІДТВЕРДЖЕННЯ

- Фінансова звітність
- Фінансові результати
- Фінансовий стан

Думка аудитора

РОЗШИРЕННЯ СФЕРИ АУДИТОРСЬКОГО ПІДТВЕРДЖЕННЯ

ЕКОЛОГІЧНА ІНФОРМАЦІЯ

вплив на довкілля, використання
ресурсів, викиди, управління
екологічними ризиками

СОЦІАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

умови праці, права людини,
взаємодія із громадами,
соціальна відповідальність

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

структура управління, етика бізнесу,
прозорість, контроль та управління
ризиками

ДИРЕКТИВА CSRD (2022)

розширює вимоги до звітності зі сталого розвитку та забезпечує інтеграцію
нефінансової інформації у систему корпоративної звітності

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

АУДИТ ЯК ІНСТИТУТ СУСПІЛЬНОЇ ДОВІРИ

Аудит є не лише інструментом перевірки звітності, а важливим елементом системи суспільної довіри, фінансової доброчесності та стабільного розвитку економіки.

Co-funded by
the European Union

ФІНАНСОВА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПУБЛІЧНА ДОВІРА

2026

*Заняття 5. Аудит як інструмент забезпечення
суспільної довіри*

SNAU

University that
studies life

10.06.2026 14.30 EEST

ВЕБ СТОРІНКА ПРОЄКТУ

<https://projects.snau.edu.ua/eustrust/>

КОМАНДА ПРОЄКТУ

<https://projects.snau.edu.ua/eustrust/proiekt-ta-komanda/komanda-proiektu/>